

Samen innoveren in een sterk netwerk

iXperium Health brengt innovatie verder

Alle professionals in zorg, welzijn, sport en onderwijs krijgen in hun werk te maken met ICT en technologie. Vanuit het brede netwerk iXperium Health ondersteunen we opleidingen en organisaties bij het toepassen van technologie in hun praktijk om zo de kansen van technologie te kunnen benutten. We maken daarbij een dubbelslag: we professionaliseren en innoveren tegelijk.

& DOOR TOM VAN DE BELT

We vinden het belangrijk dat alle (aankomende) professionals zelf een visie ontwikkelen ten aanzien van de inzet van technologie en samen kennis en ervaring opdoen. We doen dit waar mogelijk in multidisciplinaire teams, waarbij we de praktijk, onderwijs en onderzoek actief met elkaar verbinden.

iXperium Health is zowel een netwerk als een fysieke plek waar professionals en organisaties terecht kunnen met vragen rondom de inzet van technologie in zorg, welzijn, sport en onderwijs. Afgelopen studiejaar bezochten zo'n 4.000 studenten, ruim 400 medewerkers en meer dan 300 professionals de fysieke iXperiumlabs en

evenementen van iXperium Health.

Vijftientig zogeheten 'ambassadeurs' verbinden studenten en medewerkers van opleidingen, het werkveld en het iXperium Health. Daarnaast werken ieder jaar zo'n honderd studenten vanuit labs en werkplaatsen aan vraagstukken uit de praktijk op het gebied van leren en werken met technologie. Via deze labs en werkplaatsen verbinden zij direct kennis en ervaring aan organisaties in de praktijk. Studenten en medewerkers kunnen alle materialen uit onze fysieke iXperiumlabs lenen. In studiejaar 2022-2023 maakten ruim 300 studenten en medewerkers hier actief gebruik van.

Een stap verder

"We brengen in ons netwerk innovatie een stap

verder", stelt Miriam Reelick, programmamanager iXperium Health. "Vanuit inspiratie gaan we naar experiment, onderzoek en werken we door tot en met de implementatie. We borgen en delen zoveel mogelijk wat we leren, zowel in het onderwijs als in de praktijk. De manier waarop we de inzet van Virtual reality in ons onderwijs realiseren is daar een mooi voorbeeld van (zie kader Virtual Reality, pg. 20)."

Dit levert volgens Reelick een dubbelslag op. "Enerzijds richten we ons op het innoveren van het onderwijs van de HAN door innovaties, best practices en briljante mislukkingen in het werkveld op te halen en te delen en nieuwe onderwijsmiddelen te ontwikkelen. Tegelijk innoveren we het werkveld door te kijken hoe je de juiste innovaties kunt ontwikkelen en kunt

Makerspace: makerschap in de praktijk

3D-print-expert Jos Schenkeveld: "In de Makerspace van het iXperium Health is de technologie, software en expertise aanwezig waardoor (aanstaande) professionals op basis van hun eigen expertise en de specifieke behoeften van hun cliënten of patiënten prototypes kunnen maken. Met een 3D-geprint prototype kunnen ze snel testen of het concept werkt voordat ze beslissen of verdere ontwikkeling nodig is met een expert. Zo hebben studenten ergotherapie bijvoorbeeld opzetstukken voor bestaande handvatten ontworpen, zodat mensen met fysieke beperkingen hun brood zelf kunnen smeren. Verpleegkundestudenten hebben bestaande leesregels voor slechtzienden doorontwikkeld. Daarnaast gebruiken docenten 3D-printing om anatomische structuren zoals een kuitbeen of wervelkolom te printen om studenten te helpen begrijpen hoe ziekten of blessures behandeld kunnen worden."

zorgen dat professionals bekwaam zijn om de innovatie ook daadwerkelijk zinvol in te zetten in de praktijk. Hiervoor werken onderwijs, onderzoek, het werkveld en het mkb in het iXperium-netwerk samen om gezamenlijk te leren en effectief te innoveren."

Een belangrijk leerdoel is dat studenten, opleiders, onderzoekers en professionals uit de praktijk een mindset ontwikkelen waarin innovatie en makerschap vanzelfsprekend zijn. Het is belangrijk dat een (aanstaande) professional nieuwsgierig is, zelf meedenkt over een andere manier van werken, zelf ervaringen opdoet, nieuwe dingen durft uit te proberen en durft te falen en zelf data- en digivaardig is. Dan zie je als professional zelf de meerwaarde van technologieën en ben je in staat om deze passend, veilig en binnen ethische en juridische grenzen toe te passen.

Thematisch actieleren in het netwerk

iXperium Health-ambassadeur Jonathan van Deutekom: "Komend studiejaar starten we een structurele samenwerking op het thema implementatie. In dit actieertraject verbinden we Rijnwaal Zorggroep, Brabant Zorg, Malderburch, Forte Welzijn en Pluryn langdurig aan iXperium Health, de Zorgalliantie en (opleidingen en lectoraten van) de HAN. Onderzoekers van het lectoraat Technologie voor Gezondheid zijn nauw betrokken bij interdisciplinaire teams van studenten die aan de slag gaan met praktijkgerichte vragen. We zetten de eerder ontwikkelde implementatiescan in en ontwikkelen een e-learning op basis van de masterclasses en het werklertraject Medewerker en Technologie (MET) die in samenwerking met Werkgeversorganisatie Zorg en Welzijn (WZW) in ons netwerk zijn ontwikkeld."

ONDERWIJS

Ingrediënten iXperium-aanpak

Het iXperium Centre of Expertise Leren met ICT heeft een aanpak met acht ingrediënten¹ die onderwijsorganisaties kunnen inzetten om hun medewerkers te inspireren, te professionaliseren, de ruimte te geven om zelf te ontwikkelen en om ze te ondersteunen bij de implementatie van innovaties. Het iXperium Health vertaalt deze aanpak naar de sectoren zorg, welzijn en sport.

“

DE AANPAK VAN SAMEN ONDERZOEKEN, INNOVEREN EN PROFESSIONALISEREN HEEFT ZICH BEWEZEN

”

Een gedeeld competentieprofiel bevordert een gemeenschappelijke taal en kaders voor studenten, docenten en praktijkprofessionals, waarbij periodieke monitoring de competentieontwikkeling volgt en handvatten biedt voor verdere groei. Deze monitoring wordt al breed ingezet onder HAN-docenten, en studenten krijgen inzicht in hun digitale en datavaardigheden via een zelfscan digitale geletterdheid. Met vraagarticulatie geven we partners instrumenten en werkvormen waarmee ze vragen met betrekking tot professionalisering op kunnen halen uit de eigen organisatie. Het iXperiumnetwerk ontwikkelt onderleggers en biedt richtlijnen voor effectieve professionalisering op basis van deze competentieprofielen en monitoringresultaten.

In iXperium Designteam, datateams of implementatieteams werken verschillende professionals op een onderzoeksmatige wijze samen aan het ontwerpen en implementeren van innovaties. Lectoraten bepalen samen met organisaties en professionals uit de werkvelden de onderzoeksagenda en doen samen overkoepeled onderzoek. In onze community werken we actief samen en delen we kennis. Het laatste ingrediënt is een iXperiumlab, een fysieke ruimte waar (aankomend) professionals zelf kunnen uitproberen, experimenteren en ontwikkelen. De iXperiumlabs zijn tegelijk de plek waar mensen uit het brede netwerk

elkaar kunnen ontmoeten en waar ze samen kunnen werken.

Bewezen aanpak

Communicatieadviseur en community-manager Justine van den Berg: "De aanpak van samen onderzoeken, innoveren en professionaliseren heeft zich bewezen. We zien dat organisaties die al langer zijn aangesloten bij het iXperium-netwerk en de acht ingrediën-

ten toepassen, voordeel hebben doordat ze elkaars kennis en ervaring gebruiken, ze door de aanpak de juiste keuzes kunnen maken en hun strategie kunnen bepalen." Een voorbeeld: in het begin van de Covid-lockdowns hadden onderwijsorganisaties uit het netwerk hun proces sneller op orde doordat ze bestaande kennis en inzichten konden gebruiken en snel hulp konden vragen.

Van den Berg: "Hier zagen we echt dat samen leren werkt. Daarnaast delen we actief onze verhalen. We organiseren kleine en grote kennisevents waarin we kennis en ervaringen delen, inspireren en professionals uit verschillende sectoren met elkaar in contact brengen. Zo kan een verpleegkundige leren van een sportcoach of een vaktherapeut van een sociaal werker. We verweven het leren binnen en buiten de HAN. En zo leiden we professionals op die klaar zijn voor een beroep wat steeds verandert in een omgeving die steeds verandert. Ook na hun diploma blijven de professionals verbonden en ontwikkelen we samen, ieder vanuit onze eigen rol, innovaties in zorg, welzijn, sport en onderwijs."

Experimenteren en ontmoeten

iXperium Health heeft twee labs: de Playground en de Makerspace. In de Playground zijn verschillende technologieën en ICT-toepassingen laagdrempelig beschikbaar, om te kunnen leren door te experimenteren en te ervaren. Daarnaast kunnen studenten en medewerkers deze lenen bijvoorbeeld voor college, stage of project, om zo te ervaren wat inzet van de technologie in de praktijk vraagt en wat de werkelijke meerwaarde.

In de Makerspace (zie kader linksboven), kunnen (aankomende) professionals zien en ervaren wat makerschap kan brengen in het eigen beroep en wordt creatief en probleem-oplossend vermogen ontwikkeld. Iedere maand zijn er workshops waarin het bedenken, ontwerpen en maken van een innovatie centraal staat. Hierdoor is het mogelijk om zelf aan de slag te gaan met een eigen probleem, een oplossing te ontwerpen ▶

en de innovatie ook te testen in de praktijk. Dit draagt bovendien bij aan het ontwikkelen van de digivaardigheid.

Mensen maken het verschil

Een belangrijke succesfactor van het iXperium Health is de mensen die hieraan verbonden zijn. Er is een vast kernteam met ondersteuners met specialistische kennis in verschillende disciplines (zoals makerschap, innovatie, technische kennis en communicatie) die studenten, medewerkers en externe professionals ondersteunen, inspireren, professionaliseren en helpen bij experiment, doorontwikkeling en implementatie.

Miriam Reelick: "Bijzonder in iXperium Health zijn onze ambassadeurs. Iedere opleiding heeft

een docent of onderzoeker benoemd als ambassadeur. De opleiding verbindt zich hiermee nadrukkelijk aan de activiteiten en doelen van iXperium Health. Ambassadeurs spelen een cruciale rol bij het vergroten van bewustzijn, het bevorderen van betrokkenheid en het stimuleren van innovatie. Ze informeren, enthousiasmeren en inspireren elkaar, de collega's en studenten om bezig te zijn met het thema ICT en technologie in het eigen vakgebied."

De ambassadeurs spelen een sleutelrol in de verbinding met het werkveld en de vertaling en borging van innovatie die relevant is voor het beroep en de opleiding. Zo wordt er in nauwe samenwerking met de opleiding continu relevant onderwijs ontwikkeld.

Blik op de toekomst

Het samenwerkende netwerk van het iXperium Health zal nog verder groeien. Steeds meer opleidingen en externe organisaties herkennen de werking van onze aanpak en sluiten structureel aan bij iXperium Health en de onderzoeksgroepen van de HAN. Hierin blijft het iXperium Health een belangrijke rol spelen in het inspireren en professionaliseren van (aanstaande) professionals en het initiëren van praktijkgericht onderzoek en implementatieprojecten.

Daarnaast gaan we meer thematisch werken en zetten we in op verdere duurzame samenwerkingen. In thematische, multidisciplinaire actieleernetwerken met professionals en studenten, leren we gezamenlijk zodat we grotere stappen zetten en meer impact hebben. Het doel is niet alleen om oplossingen te vinden voor de directe problemen, maar ook om het samen leren en de vaardigheden van de betrokkenen te verbeteren. Een eerste thema waarmee we gestart zijn, is implementatie (zie kader Thematisch actieleeren, pagina 18). De komende tijd zullen andere actieleernetwerken vorm krijgen, mogelijke thema's hiervoor zijn **blended werken, datagedreven werken, preventie, zorg bij patiënten en cliënten thuis en de digitale kloof.**

Referenties

1. Bekijk via de QR-code de catalogus met de technologieën die in het iXperium Health aanwezig zijn.

Miriam Reelick is programmamanager van het iXperium Health.

Justine van den Berg is senior communicatieadviseur en community-manager van iXperium Health en iXperium Centre of Expertise Leren met ICT.

HAN University of Applied Sciences is ICT&health Innovation Partner.

HAN

Virtual reality: leren met virtuele cliënten

iXperium Health ontwikkelde in samenwerking met mkb-partner The Simulation Crew virtual reality simulaties voor verpleegkundig en paramedisch onderwijs. iXperium-Health-ambassadeur Astrid Timman: "Studenten oefenen in een virtueel gezondheidscentrum met virtuele cliënten die real-time reageren, waarbij de toepassing hun gespreksvaardigheden beoordeelt en feedback geeft. In een pilotproject met zestig studenten bleek 87 procent positief te reageren op de geautomatiseerde feedback, waarbij de VR-simulatie als een veilige en flexibele oefenomgeving werd ervaren."

Nancy Kruijs, procescoördinator iXperium Health: "Met deze ervaring werken we nu aan opschaling en implementatie door middel van een onderzoek met 400 studenten. Het doel is om VR en virtuele simulaties duurzaam in het onderwijs te integreren. De huidige opschaling, van groepen van zo'n dertig studenten naar een grootschalige inzet en uitleen van 200 brillen tegelijk vereist nauwe samenwerking voor de logistieke en technische aspecten van het project: hoe en waar beheer je de software en hardware met grote aantallen brillen, hoe koppel je de systemen aan de studievoortgang en hoe zorg je dat data van studenten op een veilige manier beschikbaar zijn voor studenten, docenten en onderzoekers? In studiejaar 2023-2024 doen we een pilot om dit verder uit te werken zodat we daarna als HAN weten hoe we de inzet van Virtual Reality ook daadwerkelijk structureel kunnen realiseren."

Tegelijk met deze pilot onderzoekt Timman de waarde van VR-simulatieonderwijs en de implementatie ervan in het HAN-onderwijs. Zij wordt daarbij ondersteund door een Comenius Senior Fellowbeurs en onderzoekers van het lectoraat Technologie voor Gezondheid.

Helen Mertens, bestuursvoorzitter Maastricht UMC+:
'Digitalisering levert patiënten meer regie en vertrouwen in het zorgproces'

Volgens de bevlogen bestuursvoorzitter van het Maastricht UMC+, Helen Mertens, zitten we tegen de grens aan van wat onze gezondheidszorg kan hebben. Het gevolg is een aanzienlijke uitdaging op het gebied van zorginnovatie en technologie. De digitale Maastrichtse koers in dit verband is de keuze voor 'hybride zorg': zorg waarbij digitale middelen een prominente plek innemen om patiënten vertrouwen en regie te geven in hun eigen zorgproces. Dat het Mertens serieus is, blijkt niet in de laatste plaats uit de ambitie om in 2025 landelijk koploper digitale zorg te zijn. Waarom deze urgentie juist in het zuiden des lands een krachtige voedingsbodem vond, leest u in dit interview.